

økologiske svin

■ FODER OG MEDICIN

Økologiske grise skal have mindst 85 procent økologisk foder. Fra 2010 skal foderet være 90 procent økologisk. Der stilles samtidig krav om, at grisene får grovfoder. Økologiske grise er de eneste grise i Danmark, som skal have grovfoder. Det kan for eksempel være græs, ensilage og rodfrugter. Halm betragtes ikke som grovfoder til grise.

Det er forbudt at dyrke og fodre med gensplejsede afgrøder i det økologiske landbrug.

Reglerne for behandling af sygdomme i de økologiske bedrifter adskiller sig også fra den almindelige lovgivning på området. Hvis dyrene bliver syge, skal de naturligvis behandles. Det sker, efter at en dyrlæge har stillet en diagnose og ordineret den nødvendige behandling. Han kan udlevere medicin op til 5 dages forbrug. Konventionelle landmænd må selv administrere op til 35 dages forbrug, hvis de har en aftale med en dyrlæge om sundhedsrådgivning.

■ TRANSPORT OG SLAGTNING

De fleste svin i Danmark har en forholdsvis kort transporttid, fordi der ligger slagterier over hele landet. Alligevel er det indføjet i de danske regler for økologi, at kvæg og svin fra økologiske bedrifter i alt højst må transporteres i otte timer i alt.

Konventionelle svin kan transporteres op til 24 timer i en specialindrettet lastbil. Får de derefter et døgn pause, hvor de bliver læsset af, vandet og fodret, kan de igen transporteres 24.

■ forskellen kan mærkes

KILDER

Bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvæg- og svinebesætninger (304 af 11.5.1995)
Lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte (Lov nr. 404 af 26.06.1998)
Lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin (Lov nr. 295 af 30.04.2003)
Bekendtgørelse om beskyttelse af svin (Bek. nr. 323 af 06.05.2003)
Bekendtgørelse om økologiske fødevarer, Fødevarerdirektoratet
Vejledning om Økologisk Jordbrugsproduktion, Plantedirektoratet
Danish Meat Association (www.danishmeat.dk)
Folketingets EU-oplysning (www.euo.dk)
Bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr (Bek. nr. 324 af 06.05.2003)

Økologisk Landsforening

Frederiksgade 72 • 8000 Århus C
Tlf. 87 32 27 00
www.okologi.dk

Udgivet af Økologisk Landsforening med støtte fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri • Layout: ph7 kommunikation 86 76 04 16 • Foto: S. 1, 2n, 4: Morten Telling; S. 3: Landbrugsraadet; S. 2ø, 2m: Peder Hovgaard

AUGUST 2007

krølle på halen

ØKOLOGISK LANDSFØRENING

svin: forskellen kan mærkes

■ NATURLIG ADFÆRD

Økologiske søer og slagtesvin har et anderledes liv end de konventionelle.

Det er en del af reglerne for økologisk landbrug, at man skal tage særligt hensyn til dyrenes naturlige adfærd. For grisenes vedkommende betyder det blandt andet, at de skal have masser af halm til at rode med og sove i. Øko-grise får desuden grovfoder. Det giver dem beskæftigelse og en god mæthedsfølelse.

Økologiske svin har mere plads end de konventionelle. Alle økologiske grise skal på græs fra 15. april til 1. november, når vejret og dyrenes fysiske form tillader det. Dog kan slagtesvin holdes på stald, hvis de har adgang til en udendørs løbegård. Nogle svineavlere vælger at have deres svin gående på markerne hele året. Begge dele opfylder kravene til økologisk svineproduktion.

■ Krav og regler	Økologisk	Konventionelt
Plads til slagtesvin	Mindst 1,3 m ² inde + 1 m ² udeareal for svin over 85 kg i stalde bygget indtil 1999. Indtil 2010 er kravene mindre i ældre stalde	Mindst 0,65 m ² for svin over 85 kg
Krav om adgang til det fri	Ja	Nej
Søers adgang til det fri	Skal være på græs mindst 150 dage om året. Holdes de på stald, resten af året, skal der være adgang til udeareal	Ingen krav om adgang til udeareal
Fiksering af drægtige søer	Forbudt	Tilladt frem til 2013 i stalde fra før 1999
Fiksering af søer med pattegrise	Forbudt	Tilladt frem til 2013 i stalde fra før 1999
Pattegrise er ved soen	Mindst 7 uger efter fødslen	Mindst 4 uger efter fødslen med mulighed for 7 dage tidligere
Tandslibning	Generelt forbudt, en dyrlæge kan give dispensation	Må foretages efter behov, ikke rutinemæssigt
Halekupering	Forbudt	Tilladt, dog ikke rutinemæssigt
Kastration	Tilladt	Tilladt
Krav om grovfoder	Ja, såvel til søer og smågrise som til slagtesvin	Nej
Krav om økologisk foder	Minimum 85% indtil 1.1. 2008, derefter min. 90%	Nej
Gensplejset foder	Forbudt	Tilladt
Krav om rodemateriale og strøelse	Ja, der skal være rigeligt med tør strøelse på inde- og liggearealer	Ja, krav om halm eller lignende til beskæftigelse og mæthedsfølelse
Spaltegulv til slagtesvin	Forbudt i liggearealer, tilladt i højst halvdelen af det samlede gulvareal. Gælder uanset staldens alder	Tilladt på hele arealet i stalde bygget før juli 2000. I stalde bygget efter 2000 må op til 2/3 af arealet være spalter
Transport til slagteri	Maks. 8 timer i alt	Op til 24 timer i specialkøretøj

Konventionelle søer må fikseres.

■ SØER MÅ IKKE FIKSERES

Når det gælder søerne, der hvert år skal levere smågrise til slagtning, stilles der også her krav, som gør, at den økologiske so har friere forhold end den konventionelle. Det er nemlig på intet tidspunkt tilladt at fikser søer, dvs. fastholde dem i en enkeltbås uden mulighed for at vende sig eller gå rundt. Desuden skal økologiske søer være på græs i mindst 150 dage om året.

Heldigvis vinder løsdriftstalder i disse år kraftigt frem i det konventionelle landbrug. Men frem til 2013 er det fortsat lovligt at fikser søer, der går i stalde, som er bygget før 1999, både mens søerne er drægtige, og når de har smågrise hos sig. Økologiske søer bliver som nævnt ikke fikseret og har derfor mulighed for en mere naturlig adfærd og yngelpleje.

■ PATTEGRISE

Økologiske pattegrise skal være mindst syv uger hos soen, hvorimod de konventionelle oftest fravænes allerede, når de er fire til fem uger gamle. I praksis fødes alle økologiske smågrise i hytter på friland, hvor de har masser af plads til at udfolde sig på marken, rode i jorden og mudderbade. Konventionelle grise (bortset fra frilandsgrise) kommer aldrig udenfor staldens vægge. En anden forskel er, at de økologiske smågrise ikke får kuperet halerne, sådan som det er normal praksis på konventionelle bedrifter.